

MARKSCHEME BARÈME DE NOTATION ESQUEMA DE CALIFICACIÓN

May / mai / mayo 2005

TURKISH / TURC / TURCO B

**Higher Level
Niveau Supérieur
Nivel Superior**

Paper / Épreuve / Prueba 1

The answers given in this markscheme contain the essential information that candidates are expected to provide in order to gain full marks for each question.

Where appropriate, the information may be expressed in phrases other than those indicated, but full marks may only be awarded if all the necessary information is given.

Answers which are partially correct should be marked as directed.

Do not use half marks.

Unless otherwise indicated no marks are to be awarded or deducted for use of language: linguistic errors should only be taken into account if communication is severely impaired and the answer is incomprehensible to a normal speaker of the language.

Assistant Examiners are requested to wait until they are contacted by their Team Leader before completing the marking (see the examiners instructions for further details).

Les réponses données dans ce barème de notation contiennent l'essentiel de ce qu'on demande aux candidats pour qu'ils puissent obtenir la note maximum pour chaque question.

Les réponses peuvent être formulées différemment mais la note maximum ne sera attribuée que si le contenu de la réponse est exact.

Les réponses incomplètes seront notées selon les indications données.

En aucun cas, des demi-points ou des fractions ne doivent être attribués.

À moins d'une indication spécifique, aucun point ne sera ni ajouté ni ôté pour l'utilisation de la langue : les erreurs linguistiques ne seront prises en considération que si elles nuisent sérieusement à la communication et rendent ainsi la réponse incompréhensible.

Les examinateurs assistants sont priés d'attendre d'être contactés par leur chef d'équipe avant de terminer leurs corrections (voir les instructions aux examinateurs pour de plus amples détails).

Las siguientes respuestas contienen la información esencial que los alumnos han de proporcionar para conseguir la máxima puntuación en cada pregunta.

En ocasiones, esta información puede expresarse de manera distinta a la indicada, pero para conseguir la máxima puntuación se han de mencionar todos los detalles requeridos.

En preguntas de valor superior a un punto puede haber instrucciones específicas que le permitan otorgar parte de la puntuación si la respuesta es imperfecta o incompleta.

No utilice fracciones de puntos.

A menos que se indique lo contrario, no se deben añadir ni restar puntos por la calidad en el uso de la lengua: los errores lingüísticos sólo se tomarán en cuenta si la comunicación queda seriamente perjudicada o si la respuesta resulta incomprendible.

Se pide a los examinadores asistentes que esperen a ser contactados por su examinador líder de equipo antes de terminar la corrección (para más información, refiéranse a las instrucciones para los examinadores).

- One mark is allocated per question unless otherwise indicated.
- Sauf indication contraire, chaque question vaut un point.
- Cada pregunta vale un punto, a menos que se indique algo distinto.

BÖLÜM A

OKUMA A – 300 kelimeyle konuşuyoruz

Lütfen yazıyı okuduktan sonra aşağıda hangi cevabın doğru olduğuna karar verip kutuya yazın.

1. Bu yazıda işlenen konu . . .

- A. Türkçe'de en çok kullanılan 300 kelime.
 B. gençlerin kelime hazinelerinin zayıf olmasının kaynakları.
 C. gençler tarafından üretilen yeni kelimeler.
 Ç. Türkçe dilinin zorluğu.

B

"Kim ne diyor?"

Aşağıda en çok hangi cümle yazıdaki kişilerin görüşüne uygun olduğunu bulup kutuya harfini yazın. Not: gerekenden fazla cümle yazılı.

Bir örnek verilmiştir:

Örnek: Ömer Farisoğulları D

2. Pınar Kür I

3. Prof. Dr. Ünsal Oskay B

4. Dr. Arus Yumul C

5. Sevgi Özel K

6. Dr. Erol Köroğlu E

7. Pelin Bilgin H

A. Küreselleşmekte olan bu devirde herkes yabancı dil öğrenmeli.

B. Evden aldığımız terbiyenin de bu durumun devam etmesinde payı var.

C. Bence çağdaş hızlı yaşamın da katkısı oluyor.

Ç. Eğitimin tek amacı sınavlarda başarılı öğrenciler yetiştirmek olmalı.

D. Artık her gün yeni bir kelime öğrenmekten vazgeçtim.

E. Sınavlarda başarı belli bir zaman içinde kutuları karalamak oldukça sorun devam edecektir.

F. Bu sistemde yetişen çocuklar düşünmeyi biliyor.

G. Televizyon programlarındaki Türkçe çok zengin.

H. Elde ettikleri sayılara pek inanmıyorum ve durumun tekrar araştırılmasını öneriyorum.

I. İmla kurallarına kimse dikkat etmez oldu.

İ. Bugünkü testleri çözmek için dil ve edebiyatı iyi bilmek lazım.

J. Aslında dünyanın her dilinde yalnız çok az kelime kullanılıyor.

K. Çocukların anadillerine hakim olmadan küçük yaşta yabancı dil öğrenmeleri doğru değildir.

L. Bu konu yıllardır konuşuluyor.

Lütfen cevap veriniz:

8. İkinci paragrafta hangi ifade Türkiye'deki eğitim sistemini niteliyor?
test çözme üzerine kurulu sistem

Hangi cevabın en uygun olduğuna karar verin. Cevabınızın harfini sağ taraftaki kutuya yazın.

9. 'Gençlerin Mc Donald's'laşması' ne demek? B

- A. evde yemek yememeleri
B. **hızlı yaşamaları**
C. derdini çabuk anlatma gereği
Ç. çarçabuk yemek yemeğe alışmaları

10. 'Çocuğum, sen kendi cümleleri kurma, başkalarının kalıplarını öğren ve bunları yaşam boyu kullan' ile Sevgi Özel . . . .

- A. çocuklara nasihat veriyor.
B. öyle söyleyenlerle aynı fikirde olduğunu gösteriyor.
C. **eğitim sistemini iğneliyor.**
Ç. yol gösteriyor. C

Sağ sütunda soldaki kelimelerin açıklamaları bulunuyor. Cevabınızı sol taraftaki kutulara yazın.
Not: kelimeler (1)da bulunmaktadır. Sağ sütunda gereğinden fazla seçenek verilmiştir.

11. tasarruf Ç

12. eleştirel A

13. körelten D

- A. tenkit edici
B. eleştirme yapan biri
C. az gören
Ç. dikkatli tüketme
D. yeteneğini kaybettiren
E. kullanım tarzı

OKUMA B

Eski İstanbul'da kayık ve gemiler

Lütfen yazıyı okuduktan sonra aşağıdaki sorulara cevap verin:

14. İstanbul'u dünyanın sayılı kentlerinden biri yapan üç unsur yazın:
 A. **Doğu ile Batı kavşağında olması**
 B. **Boğaziçi ve Haliç'in doğal güzellikleri**
 C. **Boğaziçi ve Haliç'in sağladığı ticari konum/ticaret**

15. Birinci paragrafın 8. satırında "ta içine kadar sokulan" nedir?
denizler

16. Üçüncü paragrafın 7. satırında "bunlara" neyi işaretliyor?
piyade

Okuduğunuz metine dayanarak, soldaki hangi taşıtın ne maksatla kullanıldığını sağda verilen açıklamalarda bulun ve cevabınızı soldaki kutunun içine yazın. Bir örnek verilmiştir:

Örnek: saltanat kayıkları E

17.	piyade	☐ C	A. toplu taşıma için
18.	pazar kayığı	☐ A	B. adalara gitmek için
19.	pereme	☐ D	C. hızlı giden ince kayık
			D. saraylı insanlara mahsus
			E. savaş gemisi
			F. yelkenli mavna
			G. bir çeşit yelkenli

20. Yazıda saltanat kayıklarını öteki kayıklardan ayıran bir çok özellikleri tarif edildi. Bu özelliklerden birini yazın:
arkasında süslü köşkü var/turkuvaz taşlarıyla bezeli/içi sedef//fildişi//kaplumbağa kabuğu ile kaplı

Aşağıdaki cümleleri doğru veya yanlış diye işaretleyip seçeneğinizi okuduğunuz metine dayanarak kanıtlayın: Bir örnek verilmiştir:

Örnek: Kadınlar da kayıklara binerdi.

Kanıtlama: arka tarafına kadın yolcular otururdu

D	Y
☒	☐

Yalnız kefil gösterebilen biri kayıkçı olabilirdi.

Kanıtlama: . kurallı bir meslek, kefil göstermeleri gerekiyordu.

D	Y
☒	☐

22. Kayıkların belli bir durakları yoktu.
Kanıtlama: . her kayık bir iskeleye bağlı idi . .
- D   Y
23. Ücretlere önceden kayıkçı ve yolcu arasında pazarlıkla karar veriliyordu.
Kanıtlama: . alınacak ücret, iki iskele arasındaki mesafe ve kayığın kürek sayısına göre saptanırdı.
- D   Y
24. Evliya Çelebi kim olarak tanıtılıyor?
17. yüzyılın en önemli tanığı

OKUMA C

İstanbul – HATIRALAR VE ŞEHİR

Yazıyı okuduktan sonra aşağıda hangi cevabın doğru olduğuna karar verin.
Cevabınızın harfini sağ taraftaki kutuya yazın.

25. Bu yazıda yazarı en çok meşgul eden nedir ?
- A. ahşap evler. B
- B. ölen kültür
- C. hatıralarla yüklü eşyalar
- Ç. büyüdüğü apartman
26. Nişantaşı'ndaki tepelere ne zaman konaklar inşa edilmiş?
padişahlar Topkapı Sarayı'nı terkedince.
27. İlk olarak kendi hatıralarından hangi cümlede bahsediyor?
**İlkokula Şehzade Yusuf İzzeddin Paşa Konağı'nda başlamış,
... Konağı'nda devam etmişim.**
28. 19. satırda geçen 'buralara' ile nereleri kastediliyor?
Dolmabahçe ve Yıldız sarayları
29. Yazar küçükken 'sağlam tek eski konak' diye hatırladığı yere sonra ne olmuş?
yıkılmış, bahçesine Pamuk Apartmanı inşa edilmiş

Okuduğunuz metinde Tunuslu Hayrettin Paşa'nın hayatı hakkında okuduğunuz bilgiye göre aşağıda solda başlangıcı verilen cümleyi sağdaki cümle sonları ile birleştirip cümleleri tamamlayın. Not: sağda gerekenden fazla verilmiştir.

- Örnek:** Köle olarak İstanbul'a getirilen Paşa İ
30. Arap dili ve kültürüyle H
31. En üst düzey görevlerde Ç
32. Başvezirliğe getirilmesinin nedeni A
33. Gözden düşmesinin sebeplerinden biri E
- A. batılı kafasına sahip olması.
B. iyi diplomat olmadı.
C. Türkçe'yi çok iyi biliyordu.
Ç. bulunduktan sonra Paris'e yerleşmiş.
D. altmış yaşına doğru idi.
E. bir Arap devleti kurmak gibi gizli amaçları bulunması.
F. fazla hızla yükselmiş olması.
G. reform hayalleriyle geldi.
H. gençlik yıllarını Fransa'da geçirmiş.
I. devleti borç içinde bırakmış.
İ. **Tunus Valisine satılmış.**

Hangi cevabın doğru olduğuna karar verin. Cevabınızın harfini sağ taraftaki kutuya yazın.

34. 56. satırda 'Yanık yıkık konaklar' ile yazarın kastettiği . . . B
- A. eski ahşap binalar.
 B. **çürüyüp dağılan Osmanlı Devleti.**
 C. dikkatsizlikten mahvolan yerler.
 Ç. hatırladığı çocukluğu.
35. 58. satırda 'saray yavrusu konaklar' ile yazar ne demek istedi? A
- A. **Konaklara acıdığını.**
 B. Saraylıların dağılmasına üzüldüğünü.
 C. Konakların korunmasını istediğini.
 Ç. Bu konakların küçük birer saray olduğunu.
36. 60-66 satırlarında yazarın aradığı şu olabilir: C
- A. modernleşmenin ciddiye alınması.
 B. batan imparatorluğun yenilenmesi.
 C. **görkemli bir geçmişin yerini alacak bir kültür.**
 Ç. geçmişi.

Lütfen cevabınızı yazın:

37. Aynı paragrafta yazar, batılşma çabasını neye benzetiyor?
birden ölüveren bir sevgilinin yıkıcı anısından kurtulmak için eşyalarının telaşla atılması

Hangi cevabın doğru olduğuna karar verin. Cevabınızın harfini sağ taraftaki kutuya yazın.

38. Son paragrafın son cümlesi ile yazarın söylemek istediği . . . B
- A. harap yıkılmış binalar arasında büyümek bir hayal dünyasında büyümeye benziyordu.
 B. **bu duygulardan kurtulmak için yazar olması.**
 C. büyüdüğü çevrenin eski halini araması.
 Ç. bu sıkıntı ve kasvetin zor anlaşılması.

BÖLÜM B

OKUMA D — Kazanamamak dünyanın sonu değil

Okuduğunuz metinden aldığınız bilgilere dayanarak sözcük sayısı en az 100 olan bir yazı yazınız.

Üniversiteye öğrenci seçme sınavından daha yeni çıktınız ve olabileceğiniz kadar başarılı olamadığınızı düşünüyorsunuz. Hatıra defterinize yazıp performansınızı etkilemiş olabilen nedenler üzerinde durun.

1-3 düzey:
hazırlıksızlık/yanlış beslenme
güvensizlik

4-5 düzey:
üsttekiler + başka maddeler
'alternatif' maddesinin tartışılması

6-7 düzey:
üsttekiler + gençler tarafından kabul edilemeyen maddeler,
ayrı bir görüş açısı,
gençlerin alternatif aramaları

yazı stili: sade, samimi
